

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

6-21-2667/2015

Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел. бр. 3264 датум 3. 2. 2016.

Због утврђене одговорности за повреде права грађана које су проузроковале штету већих размера и због поновљеног понашања из којег произлази намера да одбија сарадњу са Заштитником грађана у поступцима контроле законитости и правилности рада Комуналне полиције Градске управе Града Београда (у даљем тексту: Комунална полиција), на основу члана 20, става 1. Закона о Заштитнику грађана („Службени гласник Републике Србије“, бр. 79/2005 и 54/2007), упућујем

ЈАВНУ ПРЕПОРУКУ ЗА РАЗРЕШЕЊЕ

**НАЧЕЛНИКА КОМУНАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ ГРАДСКЕ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА
НИКОЛЕ РИСТИЋА**

Разлози

У поступцима контроле законитости и правилности рада Комуналне полиције које је Заштитник грађана водио поводом поступања Комуналне полиције према новинарској екипи сајта „Истиномер“ и њеном саговорнику, 25. септембра 2015. године, и према новинарској екипи сајта „Мрежа за истраживање криминала и корупције“ (у даљем тексту: КРИК), 21. октобра 2015. године, актима овог органа, дел. бр. 47000, од 22. децембра 2015. године и дел. бр. 3263, од 3. фебруара 2016. године, утврђени су бројни пропусти у раду Комуналне полиције на штету права грађана, од којих се најзначајнији односе на незакониту и неправилну употребу физичке снаге против сниматеља, незаконито одузимање фотоапарата новинару, незаконито одузимање телефона и брисање снимака из њега, незаконита претња оштећењем опреме за снимање, нетачно упозоравање грађана да је снимање поступања комуналних полицајаца забрањено, злоупотреба овлашћења за легитимисање понављањем легитимисања више пута у истој прилици, дрско и непрофесионално понашање којим се крши достојанство грађана према којима се службено поступа. У законом прописаном поступку контроле, даване су неистините изјаве и није одговорано на сва питања која су постављена у циљу остваривања сврхе поступка.

Оба догађаја – поступања Комуналне полиције према новинарима Истиномера и Крик-а изазвала су велику пажњу медија и јавности.

Начелник Комуналне полиције Никола Ристић непосредно је учествовао у неким од утврђених незаконитости и неправилности, а за остале је знао или био дужан да зна. На шеталишту уз обалу реке Саве, 21. октобра 2015. године, начелник Ристић је лично са својим замеником Дарком Вујсићем, комуналним полицајцем Марком Цветкоским и још једним лицем чији идентитет није познат Заштитнику грађана због несарадње Комуналне полиције, спречавао рад новинарске екипе КРИК-а. Начелник Ристић је лично незаконито спречио новинарку КРИК-а да снима поступање припадника Комуналне полиције, а супротно дужности из члана 10. става 4. Закона о комуналној полицији није предузео ни потребне мере да спречи друге пропусте у раду које су његов заменик и други припадник комуналне полиције чинили у његовом присуству, а који се састоје у незаконитој примени овлашћења привременог одузимања предмета и незаконитом брисању садржаја са фотоапарата новинарске екипе КРИК-а, уз дрско понашање које вређа достојанство лица према којима се поступа.

Начелник Ристић није утврдио ни један од бројних пропуста које су комунални полицајци начинили 25. септембра 2015. године поступајући према новинарској екипи сајта „Истиномер“, а што је био дужан да учини, најпре по службеној дужности, а потом и по притужби коју су Комуналној полицији поднели главни уредник и чланови новинарске екипе сајта „Истиномер“, као и Независно удружење новинара Србије. Он се тиме оглушио о дужност да води рачуна о законитости поступања комуналних полицајаца и да у случају уочених неправилности предузме прописане мере и радње, прописану чланом 27. ставом 3. Закона о комуналној полицији („Службени гласник Републике Србије“, бр 51/2009).

Како је утврђено и детаљно наведено у актима Заштитника грађана дел. бр. 47000, од 22. децембра 2015. године и дел. бр. 3263, од 3. фебруара 2016. године, у поступцима контроле рада Комуналне полиције поводом оба догађаја начелник Ристић је у изјашњењима Заштитнику грађана нетачно износио податке који су се односили на поступање Комуналне полиције у спорним случајевима, а у поступку контроле поводом поступања Комуналне полиције према новинарској екипи сајта „Истиномер“ није ни одговорио на сва постављена питања која су била од значаја за оцену законитости и правилности рада Комуналне полиције, нити изостанак одговора образложио. Наведеним поступањем именовани је поступио супротно законским дужностима да сарађује са Заштитником грађана, да му стави на располагање све податке којима располаже који су од значаја за поступак контроле који води и да одговори на све захтеве Заштитника грађана, како је прописано члановима 21. и 29. Закона о Заштитника грађана.

У изјашњењу Заштитнику грађана, бр. XXXIII-01 031-2623/2015, од 20. октобра 2015. године, које је у овом органу заведено 27. октобра 2015. године под дел. бр. 39565, начелник Комуналне полиције Никола Ристић нетачно је навео да су комунални полицајци поступали по пријави непознатог лица „која се односила на извођење грађевинских радова, расут грађевински материјал и прљање шеталишта“, иако је на аудио-видео снимку доступном на интернету,¹ чија аутентичност од стране Комуналне полиције није била оспорена, јасно видљиво да новинарска екипа сајта „Истиномер“ и њихов саговорник нису изводили било какве грађевинске радове, расипали грађевински

¹ Доступно на: www.youtube.com/watch?v=QG2iEF3lD18 (3. фебруар 2016. године).

материјал, нити прљали шеталиште, као и да су комунални полицајци по доласку на место догађаја члановима новинарске екипе и њиховом саговорнику навели да су дошли по пријави да се на градилишту снима.

Поред тога, начелник Комуналне полиције у наведеном изјашњењу није одговорио на сва постављена питања која су у том поступку контроле била од значаја за оцену законитости и правилности рада Комуналне полиције. Тако у изјашњењу није било наведено из којих разлога је, за разлику од новинара сајта „Истиномер“, другим грађанима који се виде на аудио-видео снимку било дозвољено да пролазе истим простором, ко су неуниформисане особе које су непосредно присуствовале интервенцији комуналних полицајаца и давале им налоге, из којих разлога је провера идентитета појединих од ових лица извршена два пута и који су били одлучни разлози да се за спровођење ове интервенције ангажује око десет комуналних полицајаца.

У поступку контроле законитости и правилности рада Комуналне полиције вођеном поводом поступања Комуналне полиције према новинарској екипи КРИК-а, у изјашњењу бр. XXXIII-01 031-2864/2015, од 6. новембра 2015. године, које је у овом органу заведено 10. новембра 2015. године под дел. бр. 41477, начелник Комуналне полиције је нетачно навео да је комунални полицајац који је обрисао садржај са телесног носача слике и звука забележен фотоапаратом претходно уочио лице у цивилу са фотоапаратом које га слика, да је, видевши своје слике у фотоапарату који му је пружио лице које је слике начинило, сео у возило и слике обрисао и да је након брисања фотографија фотоапарат предат заменику начелника како би исти био враћен власнику. Увидом у аудио-видео снимке доступне јавности² неспорно се може утврдити да је фотоапарат од фотографа новинарске екипе КРИК-а одузело треће лице (непознато Заштитнику грађана), да је заменик начелника Комуналне полиције, окрећући се леђима фотографу од којег је одузет фотоапарат и гледајући у мобилни телефон, одбио да истом врати одузети фотоапарат, упркос његовом усменом захтеву да му се фотоапарат врати, као и да је брисање садржаја забележеног фотоапаратом новинарске екипе КРИК-а, након његовог одузимања, у аутомобилу извршио комунални полицајац Марко Цветкоски.

Напред наведене нетачне тврдње Ристић је поновио и у разговору са представницима Стручне службе Заштитника грађана, 25. децембра 2015. године, када му је предочено да се на једном од аудио-видео снимака доступних на интернету види како једно лице, у плавој јакни, одузима апарат фотографу новинарске екипе сајта КРИК, да се на другом аудио-видео снимку види да фотоапарат у руци држи заменик начелника Комуналне полиције поред којег се налазе он и лице у плавој јакни које га је одузело, и како се на трећем аудио-видео снимку види треће лице, у сивом капуту, које седи у аутомобилу и у руци држи фотоапарат.

Утврђене и описане незаконитости и неправилности у раду Комуналне полиције и њеног начелника задрле су у слободу медија и нанеле велику штету угледу Комуналне полиције Градске управе Града Београда, а због значаја главног града – и комуналне полиције као релативно младе институције уопште. Новинарима Истиномера и КРИК-а који су учествовали у догађајима прекршено је право на закониту и правилну употребу овлашћења Комуналне полиције, а исти су претрпели застрашивање, незакониту употребу физичке силе, незаконито одузимање имовине и брисање материјала

² Доступно на: www.youtube.com/watch?v=yelTcfx36MA, www.youtube.com/watch?v=2VtfRelq3K4 и www.youtube.com/watch?v=Ac8bl4CD5Kg (3. фебруар 2016. године).

(истовремено и ауторских дела – фотографских снимака), све то на посебно дрзак начин. Све наведено изазвало је штету већих размера.

Имајући у виду и описану опструкцију поступака контроле која се огледала у поновљеном давању неистинитих података о догађајима и раду припадника Комуналне полиције, утврђена је намера начелника Комуналне полиције Николе Ристића да одбија сарадњу са Заштитником грађана.

* * *

Применом одредбе члана 20. става 1. Закона о Заштитнику грађана која прописује да је Заштитник грађана овлашћен да јавно препоручи разрешење функционера који је одговоран за повреду права грађана, односно да иницира покретање дисциплинског поступка против запосленог у органу управе који је непосредно одговоран за учињену повреду и то ако из поновљеног понашања функционера или запосленог произилази намера да одбијају сарадњу са Заштитником грађана или ако се утврди да је учињеном повредом грађанину причињена материјална или друга штета већих размера, јавно је надлежном органу препоручено разрешење начелника Комуналне полиције Града Београда Николе Ристића.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Саша Јанковић

ПРИЛОГ:

- копија акта Заштитника грађана, дел. бр. 47000, од 22. децембра 2015. године,
- копија акта Заштитника грађана, дел. бр. 3263, од 3. фебруара 2016. године.

ДОСТАВИТИ:

- начелнику Градске управе Града Београда,
- копију Скупштини Града Београда, ради упознавања,
- копију Градском већу Града Београда, ради упознавања,
- копију Градоначелнику Града Београда, ради упознавања,
- јавности (преко саопштења за јавност и електронске презентације Заштитника грађана).